

62018CJ0565

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. balandžio 30 d. (*1)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – SESV 63 straipsnis – Laisvas kapitalo judėjimas – Finansinių sandorių mokestis – Sandoriai dėl išvestinių finansinių priemonių, kurių pagrindas yra bendrovės, apmokestinamosios valstybės narės rezidentų, išleisti vertybiniai popieriai – Mokestis, mokėtinas neatsižvelgiant į sandorio sudarymo vietą – Administracinės ir deklaravimo prievolės“

Byloje C-565/18

dėl Commissione tributaria regionale per la Lombardia (Lombardijos regiono mokestinių ginčų komisija, Italija) 2018 m. liepos 2 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. rugsėjo 6 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Société Générale SA

prieš

Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio Contenzioso

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev, teisėjai P. G. Xuereb ir T. von Danwitz (pranešėjas),

generalinis advokatas G. Hogan,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinį procesą dalį,

išnagrinęjųs pastabas, pateiktas:

—

Société Générale SA, atstovaujamos avvocati D. Conti ir C. Romano bei dottore commercialista M. Gusmeroli,

—

Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos avvocato dello Stato P. Gentili,

—

Europos Komisijos, atstovaujamos W. Roels ir F. Tomat,

susipažinęs su 2019 m. lapkričio 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 18, 56 ir 63 straipsnių išaiškinimo.

2

Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Société Générale S.A. (toliau – Société Générale) ir Agenzia delle Entrate – Direzione Regionale Lombardia Ufficio Contenzioso (Mokesčių agentūros Lombardijos regiono teritorinės direkcijos Mokestinėginis skyrius, Italija, toliau – mokesčių administratorius) ginčą dėl prašymo grąžinti finansinių sandorių mokesčių, Société Générale sumokėto sudarius sandorius dėl išvestinių finansinių priemonių, sumą.

Italijos teis?

3

2012 m. gruodžio 24 d. legge n. 228 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (Legge di stabilità 2013) (statymas Nr. 228 dėl valstybės metinio ir daugiamečio biudžeto sudarymo priemonių (2013 m. Stabilumo statymas dėl stabilumo)) (GURI Nr. 302, paprastasis priedas Nr. 212, 2012 m. gruodžio 29 d., p. 1, toliau – statymas Nr. 228/2012) 1 straipsnio 491, 492 ir 494 dalyse numatyta:

„491. <...> akcijų ir kitų finansinių priemonių, kurias valstybės teritorijoje išleido bendrovės rezidentai, ir šias priemones atitinkančių vertybinių popierių, nepriklausomai nuo tuos vertybinius popierius išleidusio subjekto rezidavimo vietos valstybės, nuosavybės perleidimas yra apmokestinamas finansinių sandorių mokesčiu, kurio dydis –0,2 % nuo sandorio vertės. Pirma nurodytas mokestis taip pat taikomas akcijų nuosavybės perdavimui konvertavus obligacijas. <...> Mokestis yra mokėtinas nepaisant to, kur yra sandorio sudarymo vieta, ir valstybės, kurioje reziduoja susitariančiosios šalys. <...>

492. Sandoriams, kurie yra susiję su <...> išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kurių dažniausiai pagrindinė finansinė priemonė yra viena ar daugiau finansinių priemonių, nurodytą 491 dalyje, arba kurių vertė iš esmės priklauso nuo vienos ar daugiau finansinių priemonių, nurodytą toje pačioje dalyje, ir vertybinių popierių sandoriams, <...> kai suteikiama galimybė pirkti arba parduoti vieną ar kelias finansines priemones, nurodytas 491 dalyje, arba kai vykdomas apmokėjimas grynaisiais, iš esmės nustatytas vienos ar kelių finansinių priemonių, kaip nurodyta pirmesniame punkte, skaitant variantus, padengtus variantus ir sertifikatus, sandorio sudarymo metu taikomas fiksuotas mokestis pagal šio statymo priede pateiktą 3 lentelę, nustatytas atsižvelgiant į priemonės rūšį ir sutarties vertę. Mokestis yra mokėtinas nepaisant to, kur yra sandorio sudarymo vieta, ir valstybės, kurioje reziduoja susitariančiosios šalys. Jei pirmame sakinyje nurodytuose sandoriuose taip pat numatytas akcijų ar kitų finansinių priemonių perleidimas kaip atsiskaitymo būdas, minėtų finansinių priemonių nuosavybės teisės perdavimas, kuris vyksta atsiskaitymo momentu, apmokestinamas mokesčiu pagal 491 dalyje numatytą tvarką ir apimtį. <...>

<...>

494. 491 dalyje numatytą mokestį turi mokėti perėjimas; 492 dalyje numatytas mokestis turi būti mokamas tiek, kiek nurodyta mokėti kiekvienai sandorio šaliai. 491 ir 492 dalyse nurodytas

mokestis netaikomas subjektams, kurie įsitraukia į šiuos sandorius. 491 dalyje nurodyto akcijų ir finansinių priemonių nuosavybės perleidimo, taip pat 492 dalyje nurodytų finansinių priemonių sandorių atveju mokestį moka bankai, patikos bendrovės ir investicinių fondų, galios teikti investicines paslaugas visuomenei ir vykdyti profesionalių investicinių veiklų, ir kiti subjektai, dalyvaujantys vykdant minėtus sandorius, įskaitant tarpininkus nerezidentus. Kai trečiame sakinyje nurodyti keli subjektai dalyvauja vykdant sandorį, mokestį moka tiesiogiai iš pirkėjo ar galutinio asmens vykdomąjį orderį gaunantis subjektas. Kitais atvejais mokestį moka mokesčių mokėtojas. Tarpininkai ir kiti tokie subjektai nerezidentai, dalyvaujantys sandoriuose, gali paskirti atstovą mokesčių klausimais <...>, kuris tokiomis pačiomis sąlygomis ir turėdamas tokias pačias prievoles, kaip ir subjektas nerezidentas, yra atsakingas už ankstesnėse dalyse nurodytas su sandoriais susijusias prievoles. <...>“

4

Įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje nurodyta šio Įstatymo priede pateikta 3 lentelė „Lentelė: finansinių sandorių mokestis pagal finansinių priemonių (vertė nurodyta EUR kiekvienai sandorio šaliai)“ suformuluota taip:

Nacionalinio sandorio vertė

(tūkstančiais EUR)

Finansinių priemonių

0–2,5

2,5–5

5–10

10–50

50–100

100–500

500–1 000

Daugiau kaip 1 000

Ateities sandoriai (futures), sertifikatai, padengti varantai ir pasirinkimo sandoriai dėl su akcijomis susijusios grąžos, priemonių arba indeksų

0,01875

0,0375

0,075

0,375

0,75

3,75

7,5

15

Ateities sandoriai (futures), varantai, sertifikatai, padengti varantai ir akcijų pasirinkimo sandoriai

0,125

0,25

0,5

2,5

5

25

50

100

Akcijų apsisikeitimo sandoriai (swaps) ir susijusi grąža, indeksai ar priemonės

Ateities sandoriai dėl akcijų ir susijusi grąža, indeksai ar priemonės

Finansiniai sandoriai, pagal kuriuos sumokamas su akcijomis ir atitinkama grąža, indeksais ar priemonėmis susijęs skirtumas

Bet kurie kiti vertybiniai popieriai, už kuriuos atsiskaitoma grynaisiais pinigais, susiję su akcijomis ir su atitinkama grąža, indeksais ar priemonėmis

Nurodytų sandorių ar vertybinių popierių deriniai

0,25

0,5

1

5

10

50

100

200

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

2014 m. kovo 28 d. Prancūzijoje steigta bendrovė Société Générale per savo filialą Italijoje pateikė mokesčių administratoriui įstatymu Nr. 228/2012 nustatyto finansinių sandorių mokesčių deklaraciją. Remiantis šia deklaracija, kurioje nurodyti Prancūzijoje steigtos patronuojamosios bendrovės 2013 mokestiniais metais sudaryti šio įstatymo 1 straipsnio 492 dalyje nurodytų išvestinių finansinių priemonių sandoriai, šio mokesčio suma sudarė 55207 EUR.

2014 m. rugpjūčio 1 d. Société Générale paprašė mokesčių administratoriaus grąžinti sumokėtą šio mokesčio sumas ir nurodė, kad įstatymas Nr. 228/2012, kiek jame numatyta apmokestinėti finansinius sandorius, susijusius su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, kai tokios priemonės pagrindas yra Italijoje steigto subjekto išleisti vertybiniai popieriai, prieštarauja Italijos Konstitucijai, visų pirma jos 3 ir 53 straipsniuose tvirtintiems lygybės prieš įstatymą ir mokestinio pajūgumo principams, taip pat tarptautinei paprotinei teisei, Italijos teisės sistemoje taikomai pagal Konstitucijos 10 straipsnį, ir Sąjungos teisei, konkrečiai SESV 18, 56 ir 63 straipsniams.

2015 m. sausio 28 d., negavusi mokesčių administratoriaus atsakymo, Société Générale pateikė Commissione Tributaria provinciale di Milano (Milano provincijos mokestinių ginčų komisija, Italija) skundą dėl numanomo atsakymo grąžinti sumokėtą mokestį; šis skundas ji grindė tais pačiais pagrindais. 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu šis teismas atmetė šį skundą laikydamasis nuomonės, kad įstatymas Nr. 228/2012 nėra antikonstitucinis ir neprieštarauja Sąjungos teisei. Dėl šio įstatymo 1 straipsnio 492 dalies konstitucingumo minėtas teismas nusprendė, kad egzistuoja faktinis ir objektyvus ekonominis šioje nuostatoje tvirtinto mokesčio apmokestinimo momento, t. y. derybų, pasibaigiančių sandoriu dėl išvestinės finansinės priemonės, kuris yra pajūgumo sumokėti mokestį išraiška, ir Italijos valstybės ryšys, taip pat neatsiejamas tokios priemonės vertės ir vertybinis popieris, kuriais ji grindžiama, vertės ryšys. Be to, vien sandorių dėl pagrindinių vertybinių popierių apmokestinimas galėtų lemti mokesčio vengimą ir nebūtų pažeistas tarptautinis teritoriškumo ir mokestinio suverenumo principas. Dėl galimo minėto įstatymo nesuderinamumo su Sąjungos teise tas pats teismas nusprendė, kad taip nėra, nes Italijoje sistingusiems mokesčių mokėtojams ir kitose valstybėse narėse sistingusiems mokesčių mokėtojams netaikoma skirtinga apmokestinimo tvarka.

Société Générale dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, t. y. Commissione tributaria regionale per la Lombardia (Lombardijos regiono mokestinių ginčų komisija, Italija), ir prašė grąžinti sumokėtą mokestį, remdamasi tais pačiais argumentais, kuriuos buvo pateikusi pirmosios instancijos teisme, o nepatenkinus šio reikalavimo – perduoti bylą Corte Costituzionale (Konstitucinis Teismas, Italija) ir Teisingumo Teismui, kad būtų priimtas prejudicinis sprendimas.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 491–500 dalyse nustatytu finansinių sandorių mokesčiu siekiama užtikrinti bet kurio subjekto, atitinkamose rinkose sudarančio su Italijos teritorija susijusius finansinių priemonių sandorius, našą valstybės biudžetui.

Šis teismas konstatuoja, jog šio ?statymo 1 straipsnio 491 ir 492 dalys yra simetriškos: pirmojoje nurodytos Italijoje ?steigt? bendrovi? išleistos akcijos ir dalyvaujamąsios finansin?s priemon?s, taip pat šias priemones atitinkantys vertybiniai popieriai, o antrojoje – išvestin?s finansin?s priemon?s, kurios grindžiamos viena ar daugiau šio straipsnio 491 dalyje nurodyt? akcij? ir priemoni? arba kuri? vert? siejama su šiomis akcijomis ir priemon?mis; abiejose šiose dalyse numatyta, kad min?tas mokestis, nors ir apskai?iuojamas skirtingai, yra mok?tinas neatsižvelgiant ? sandorio sudarymo viet? ir ? tai, kokios valstyb?s rezident?s yra sandorio šalys.

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas taip pat pažymi, kad bet kuris finans? rinkos dalyvis, sudarantis sandorius d?l toki? išvestini? finansini? priemoni?, gauna naudos iš pagrindin?s finansin?s priemon?s, kurios egzistavimas priklauso nuo Italijos teis?s sistemos, kurioje reglamentuojamas šios priemon?s išleidimas, vert?s. Taigi Italijos teis?s akt? leid?jas pagr?stai teig?, kad egzistuoja neatsiejamas ekonominis ryšys tarp ši? priemoni? ir šios valstyb?s nar?s teis?s sistemos. Šis teismas taip pat teigia nepritariančią Soci?té G?n?rale teiginiui, kad tarp ?statymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje numatyto mokes?io ir min?tos teis?s sistemos n?ra teritorinio ryšio.

Vis d?lto prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui kyla klausimas, ar ?statymas Nr. 228/2012 atitinka S?jungos teis?s principus, kiek pagal j? šis mokestis ir administracin?s bei deklaravimo prievol?s taikomi sandoriams, sudarytiems subjekt? nerezident?, tarpininkaujam? taip pat subjekt? nerezident?, d?l išvestini? finansini? priemoni?, grindžiam? bendrov?s rezident?s išleistais vertybiniais popieriais, atsižvelgiant ? tai, kad sandoriai d?l toki? pagrindini? finansini? priemoni? taip pat apmokestinami panašiu mokes?iu.

Konkre?iai kalbant, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas klausia, ar d?l ?statymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 491 ir 492 dalyse numatyto mokes?io, kaip teigia Soci?té G?n?rale, gali atsirasti mokes?i? mok?tojų rezident? ir nerezident? tarpusavio diskriminacija, taip pat laisv?s teikti paslaugas ir laisvo kapitalo jud?jimo kli?i?.

Šiomis aplinkyb?mis Commissione tributaria regionale per la Lombardia (Lombardijos regiono mokestini? gin?? komisija) nutar? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tok? prejudicin? klausim?:

„Ar pagal SESV 18, 56 ir 63 straipsnius draudžiama nacionalin?s teis?s nuostata, pagal kuri? finansiniams sandoriams, nepriklausomai nuo finans? rinkos dalyvi? ir tarpininko rezidavimo valstyb?s, taikomas finansinio sandorio šalį mok?tinas mokestis, lygus fiksuotai sumai, didinamai atsižvelgiant ? sandori? vert?s ribas ir kintan?iai atsižvelgiant ? parduodamos priemon?s tip? bei sutarties vert?, ir mokamas atsižvelgiant ? tai, kad apmokestinam?j? sandori? dalykas yra prekyba išvestine finansine priemone, grindžiama finansine priemone, išleista bendrov?s, kuri yra t? mokest? nusta?iusios valstyb?s rezident??“

D?l prejudicinio klausimo

15

Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, ar SESV 18, 56 ir 63 straipsniai turi b?ti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos valstyb?s nar?s teis?s nuostatos, pagal kurias finansiniams sandoriams d?l išvestini? finansini? priemoni? taikomas sandorio šali? mok?tinas mokestis, neatsižvelgiant ? sandorio sudarymo viet? ar ši? šali? ir galimo tarpininko, padedan?io vykdyti sandor?, rezidavimo valstyb?, ir nustatomos administracin?s ir deklaravimo prievol?s, jeigu šios priemon?s grindžiamos šioje valstyb?je nar?je ?sisteigusios bendrov?s išleista finansine priemone.

16

Pirmiausia reikia priminti, kad SESV 18 straipsnis savarankiškai taikomas tik tose S?jungos teis?s reglamentuojamose srityse, kurioms Sutartyje nenumatyta speciali? nediskriminavimo taisykl?. Laisv?s teikti paslaugas srityje tokia speciali taisykl? numatyta vis? pirma SESV 56 straipsnyje (šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 19 d. Sprendimo Strojírny Prost?jov ir ACO Industries Tábor, C?53/13 ir C?80/13, EU:C:2014:2011, 32 punkt? ir jame nurodyt? jurisprudencij?), o laisvo kapitalo jud?jimo srityje – SESV 63 straipsnyje (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugs?jo 6 d. Nutarties Patrício Teixeira, C?184/18, nepaskelbta Rink., EU:C:2018:694, 15 ir 16 punktus ir juose nurodyt? jurisprudencij?).

17

Atsižvelgdamas ? tai, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, kiek tai susij? vis? pirma su pagrindin?s bylos aplinkyb?ms taikytina laisve, remiasi laisve teikti paslaugas ir laisvu kapitalo jud?jimu.

18

Šiuo klausimu konstatuotina, kad valstyb?s nar?s teis?s nuostatos, pagal kurias apmokestinami sandoriai d?l išvestini? finansini? priemoni?, pavyzdžiui, ?statymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalis, patenka ? laisvo kapitalo jud?jimo taikymo srit?, nes apmokestinami finansiniai sandoriai, reiškiantys kapitalo jud?jim?. Tokios teis?s nuostatos gali paveikti ir laisv? teikti paslaugas, nes gali tur?ti ?takos finansin?ms paslaugoms, kuri? dalykas – toje valstyb?je nar?je ?steigt? bendrovi? išleisti vertybiniai popieriai, si?lomi kitoje valstyb?je nar?je.

19

Pagal Teisingumo Teismo suformuot? jurisprudencij?, kai nacionalin? priemon? susijusi tiek su laisve teikti paslaugas, tiek su laisvu kapitalo jud?jimu, Teisingumo Teismas nagrin?ja atitinkam? priemon? iš esm?s atsižvelgdamas tik ? vien? iš ši? dviej? laisvi?, jei iš pagrindin?s bylos aplinkybi? paaišk?ja, kad viena iš j? yra tik antrin?, palyginti su kita, ir gali b?ti su ja susieta (šiuo klausimu žr. 2006 m. spalio 3 d. Sprendimo Fidium Finanz, C?452/04, EU:C:2006:631, 34 punkt?; 2016 m. geguž?s 26 d. Sprendimo NN (L) International, C?48/15, EU:C:2016:356, 39 punkt? ir 2017 m. birželio 8 d. Sprendimo Van der Weegen ir kt., C?580/15, EU:C:2017:429, 25 punkt?).

20

Atsižvelgiant ? pagrindin?s bylos aplinkybes matyti, kad laisv? teikti paslaugas yra antrin?, palyginti su laisvu kapitalo jud?jimu. Iš ties? nagrin?jamo mokes?io, taikomo finansiniams sandoriams, teisin?s s?lygos taikomos neatsižvelgiant ? tai, ar toks sandoris susij?s su paslaug? teikimu, ar ne. Be to, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas kelia klausim? d?l galimo ribojamojo poveikio, kuris gali atsirasti d?l paties tokio mokes?io nustatymo,

nepatikslindamas jo sąlygą, kurios galėtų konkrečiai paveikti tokias paslaugas. Galiausiai prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodyta, kad Société Générale sumokėjo minėtą mokestį kaip finansų rinkos dalyvą, dalyvaujanti pagrindiniame byloje nagrinjamuose sandoriuose, tačiau nepateikta daugiau informacijos apie šiuos sandorius ir jos dalyvavimą. Konkrečiai kalbant, šiame prašyme nenurodyta, kokių pagrindų ir kokiais tikslais buvo deramasi dėl minėtų sandorių.

21

Vadinasi, pateiktą klausimą reikia nagrinėti atsižvelgiant į laisvą kapitalo judėjimą.

22

Taip pat pasakytina, kad pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją tarp SESV 63 straipsnio 1 dalyje draudžiamą laisvą kapitalo judėjimą ribojančių priemonių yra tos, kurios gali atgrasyti nerezidentus investuoti tam tikroje valstybėje narėje arba šios valstybės narės rezidentus tai daryti kitose valstybėse (2011 m. vasario 10 d. Sprendimo Haribo Lakritzen Hans Riegel ir Österreichische Salinen, C-436/08 ir C-437/08, EU:C:2011:61, 50 punktas ir 2018 m. sausio 18 d. Sprendimo Jahin, C-45/17, EU:C:2018:18, 25 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

23

Šiuo klausimu pasakytina, kad SESV 65 straipsnio 1 dalies a punkte tvirtinta valstybių narių teisė taikyti atitinkamas savo mokesčių įstatymų nuostatas, pagal kurias skiriami mokesčiai mokytojai dėl į skirtingos padėties gyvenamosios vietos arba kapitalo investavimo vietos atžvilgiu, yra leidimas nukrypti nuo pagrindinio laisvo kapitalo judėjimo principo. Tačiau ši nukrypti leidžiančių nuostatų riboja SESV 65 straipsnio 3 dalis, kur numatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės teisės nuostatos „neturi sudaryti laisvo kapitalo judėjimo ir mokėjimų, kaip nustatyta [SESV] 63 straipsnyje, savavališko diskriminavimo ar užslėpto apribojimo“ (šiuo klausimu žr. 2018 m. lapkričio 22 d. Sprendimo Sofina ir kt., C-575/17, EU:C:2018:943, 45 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

24

Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad reikia skirti pagal SESV 65 straipsnio 1 dalies a punktą leidžiamą skirtingą požiūrą nuo pagal SESV 65 straipsnio 3 dalį uždraustos diskriminacijos. Tam, kad nacionalinės mokesčių teisės nuostata galėtų būti laikoma suderinama su laisvą kapitalo judėjimą reglamentuojančiomis Sutarties nuostatomis, reikia, kad jos lemiamas skirtingas požiūris būtų susijęs su objektyviai skirtingomis situacijomis arba jis būtų pateisinamas privalomuoju bendrojo intereso pagrindu (2018 m. lapkričio 22 d. Sprendimo Sofina ir kt., C-575/17, EU:C:2018:943, 46 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

25

Be to, remiantis suformuota jurisprudencija, matyti, kad diskriminacija gali atsirasti ir dėl tos pačios taisyklės taikymo skirtingoms situacijoms (2007 m. gruodžio 6 d. Sprendimo Columbus Container Services, C-298/05, EU:C:2007:754, 41 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26

Galiausiai primintina, kad, siekiant nustatyti diskriminaciją, tarpvalstybinės situacijos ir valstybės narės vidaus situacijos panašumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į atitinkamomis nacionaliniais nuostatomis siekiamą tikslą (2019 m. vasario 26 d. Sprendimo X (Treiosiose šalyse steigtos tarpinės bendrovės), C-135/17, EU:C:2019:136, 64 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

27

Nagrinėjamu atveju Société Générale tvirtina, kad įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje numatyto mokesčio tvirtinama rezidentų ir nerezidentų tarpusavio diskriminacija, taip pat laisvo kapitalo judėjimo ribojimai.

28

Ši bendrovė tvirtina, kad pagal šią nuostatą šio mokesčio mokėtojų rezidentų ir nerezidentų padėtis traktuojama vienodai, nors yra skirtinga; dėl jos investavimas į išvestines finansines priemones, kurių pagrindas yra Italijoje steigtos bendrovės vertybiniai popieriai, nerezidentams yra mažiau palankus negu investavimas į išvestines finansines priemones, kurių pagrindas yra kitoje valstybėje narėje išleisti vertybiniai popieriai. Dėl to atsiranda kliūtis patekti į šią išvestinių finansinių priemonių rinką, be to, minėto mokesčio mokėjimas susietas su administracinėmis ir deklaravimo prievolėmis, taikomomis papildomai kartu su finansų rinkos dalyvių ir galimo tarpininko rezidavimo valstybės taikomomis prievolėmis.

29

Šiuo klausimu pažymėtina, jog iš prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateiktos informacijos matyti, kad įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje numatytas mokestis taikomas finansiniams sandoriams dėl išvestinių finansinių priemonių, susijusių su Italijos valstybe. Šis mokestis yra mokėtinas neatsižvelgiant į sandorio sudarymo vietą ar šio sandorio šalį bei galimo tarpininko rezidavimo valstybę, todėl subjektams rezidentams ir nerezidentams taikoma tokia pat apmokestinimo tvarka.

30

Konkrečiai kalbant, šis mokestis vienodai taikomas finansų rinkos dalyviams rezidentams ir nerezidentams, taip pat apmokestinančiojoje valstybėje ar kitoje valstybėje sudarytiems sandoriams. Iš tiesų šis mokestis priklauso ne nuo sandorio sudarymo vietos arba šalies ar galimo tarpininko rezidavimo valstybės, bet nuo šio sandorio vertės ir atitinkamos priemonės rūšies. Taigi nacionaliniu lygmeniu sudaryti sandoriai mokesčio aspektu yra vertinami taip pat kaip panašūs tarpvalstybinio pobūdžio sandoriai, ir negalima konstatuoti skirtingo atitinkamo subjekto rezidentų ir nerezidentų situacijų vertinimo.

31

Dėl situacijų panašumo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamomis nacionalinės teisės nuostatomis siekiama užtikrinti subjekto, sudarančio sandorius dėl minėtų finansinių priemonių, našą į valstybės biudžetą. Atsižvelgiant į šį tikslą, pasakytina, kad, priešingai, nei tvirtina Société Générale, subjektų rezidentų ir nerezidentų, dalyvaujančių sandoriuose dėl išvestinių finansinių priemonių, kurių pagrindas yra Italijoje išleisti vertybiniai popieriai, ir pagal minėtas nacionalinės teisės nuostatas turinčių mokėti mokestį, padėtis yra panaši.

32

Vis dėlto, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 52 punkte, atsižvelgiant į šį tikslą, išvestinių finansinių priemonių, kurių pagrindiniais priemonėmis yra taikoma Italijos teisė ir kurios apmokestinamos šiuo mokesčiu, nėra panašios į priemones, kurių pagrindiniais priemonėmis ši teisė netaikoma ir kurios neapmokestinamos minėtu mokesčiu.

33

Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje numatytas mokestis nelemia pagal SESV 65 straipsnio 3 dalį draudžiamos diskriminacijos.

34

Dėl Soci t  G n rale argumento, kad Italijos teisės nuostatose įtvirtintas skirtingas išvestinių finansinių priemonių, kurių pagrindiniais priemonėmis taikoma Italijos teisė, ir išvestinių finansinių priemonių, kurių pagrindiniais priemonėmis ši teisė netaikoma, vertinimas lemia, jog investavimas į pirmąsias priemones tampa mažiau palankus, primintina, kad Teisingumo Teismas jau ne kartą yra nusprendęs, jog, pirma, nesant suderinimo Europos Sąjungos lygmeniu, nepalanki padėtis, galinti atsirasti dėl įvairių valstybių narių kompetencijos mokesčių srityje, nėra laisvo judėjimo ribojimas, jeigu dėl to nėra diskriminuojama, ir, antra, valstybės narės neprivalo pritaikyti savo mokesčių sistemos prie kitų valstybių narių įvairių mokesčių sistemų (2016 m. gegužės 26 d. Sprendimo NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

35

Be kita ko, laisvas judėjimas negali būti suprantamas taip, jog valstybės narės savo mokesčių teisės nuostatas privalo sieti su kitų valstybių narių nuostatomis, kad visais atvejais būtų užtikrintas apmokestinimas, naikinantis visus skirtumus, kurių atsiranda dėl nacionalinės mokesčių teisės aktų, nes mokesčių mokėtojo priimami sprendimai dėl investicijų kitoje valstybėje narėje tokiam mokesčių mokėtojui tam tikrais atvejais gali būti daugiau ar mažiau palankūs arba nepalankūs (2020 m. sausio 30 d. Sprendimo K ln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, 72 punktas).

36

Šiomis aplinkybėmis pasakytina, kad, kaip savo rašytinėse pastabose tvirtina Italijos vyriausybė ir Europos Komisija, Įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje numatytas mokestis negali būti laikomas laisvo kapitalo judėjimo ribojimu.

37

Dėl su šio mokesčio mokėjimu susijusių deklaravimo ir administracinių prievolių buvimo konstatuotina, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą į pateiktas teismas šio aspekto neišplėtojo ir, be kita ko, nepaaiškino, apie kokias prievoles kalbama, taip pat nenurodė šioje srityje taikytinų nuostatų. Bet kuriuo atveju, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 53 punkte, šiame prašyme nenurodyta nieko, kas leistų daryti prielaidą, jog subjektams nerezidentams nustatytos kitokios prievolės nei subjektams rezidentams arba kad šios prievolės viršytų tai, kas būtina Įstatymo Nr. 228/2012 1 straipsnio 492 dalyje numatytam mokesčiui surinkti.

38

Kiek tai susiję su pastarąja prielaida, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad būtų

užtikrinti veiksmingą mokesčių surinkimą yra teisėtas tikslas, kuriuo galima pateisinti pagrindinį laisvės apribojimą. Taigi valstybės narės gali taikyti priemones, leidžiančias aiškiai ir tiksliai patikrinti mokėtino mokesčio sumą, su sąlyga, kad šios priemonės yra tinkamos siekiamam tikslui – gyvendinti ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti (šiuo klausimu žr. 1997 m. gegužės 15 d. Sprendimo Futura Participations ir Singer, C-250/95, EU:C:1997:239, 31 punktą ir 2018 m. lapkričio 22 d. Sprendimo Sofina ir kt., C-575/17, EU:C:2018:943, 67 punktą). Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atlikti būtinus patikrinimus.

39

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad SESV 63 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, pagal kurias finansiniams sandoriams dėl išvestinių finansinių priemonių taikomas sandorio šalies mokėtinas mokestis, neatsižvelgiant į sandorio sudarymo vietą ar šios šalies ir galimo tarpininko, padedančio vykdyti sandorį, rezidavimo valstybę, jeigu šios priemonės grindžiamos šioje valstybėje narėje įsisteigusios bendrovės išleista finansine priemone. Vis dėlto su šiuo mokesčiu susijusios subjektams nerezidentams tenkančios administracinės ir deklaravimo prievolės neturi viršyti to, kas būtina minėtam mokesčiui surinkti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

40

Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

SESV 63 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, pagal kurias finansiniams sandoriams dėl išvestinių finansinių priemonių taikomas sandorio šalies mokėtinas mokestis, neatsižvelgiant į sandorio sudarymo vietą ar šios šalies ir galimo tarpininko, padedančio vykdyti sandorį, rezidavimo valstybę, jeigu šios priemonės grindžiamos šioje valstybėje narėje įsisteigusios bendrovės išleista finansine priemone. Vis dėlto su šiuo mokesčiu susijusios subjektams nerezidentams tenkančios administracinės ir deklaravimo prievolės neturi viršyti to, kas būtina minėtam mokesčiui surinkti.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: italų.